

GAZETA LWOWSKA

BIURA REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
Lwów, plac Smółki 3, 1. p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11—12.
Listy należy frankować.—Reklamek otwarte
wolno od opłaty.

Telefony:
REDAKCJI
21—18
ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ciej POPOŁUDNIU W WYJĄTKIM DNI POŚWIATKOWYM
REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

CENA
NUMERU
20 gr.

PRENUMERATA:
Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do
domu 4 80 z dostawą 5 30. **Zamiejscowa**
miesięcznie: z przesyłką pocztową 5 30 —
Zagranicą 7 — P. K. O. Nr. 141.690.

Rewizyta.

Wczoraj późnym wieczorem, na maszynie wielkiego transatlantycznego statku polskiego „Polonia” zawiła chorągiew pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Wśród dźwięków Hymnu narodowego zgromadziło dwadzieścia jeden armatnich strażników w banderowej gale przystrojili się w wszystkie stojące w gdyńskim porcie okręty. Polski parowiec, wiozący na swym pokładzie Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej, w otoczeniu polskiej eskadry wojennej, poszybował ku brzegom Estonii.

Jutro „Polonia” stanie na rejście talliskim. Wśród armatnich salutów wstąpi na nią Naczelnik Państwa Estońskiego, by przywitać Głowę porządku, zaprzyjaźnionego Państwa. Nici, którzy nawiazane zostały kilka miesięcy temu w Warszawie zadzierną się mocniej i skrzepnia.

Podróż pana Prezydenta Rzeczypospolitej do Estonii ocenianą należy z podwójnego punktu widzenia. Ogólnie i naszych stosunków z Estonią. Z punktu widzenia ogólnego jest to pierwsza oficjalna podróż morska Prezydenta naszego Państwa. Przez ten swój właśnie morski charakter akcentuje ona i otwiera światu oczy na tę najoczywistszą zjawę „prawdy morską” i staje się symbolem Polski mocarstwowej, Polski żywej, Polski światowej, silnej i niezależnej. Pierwszy Dostojnik Rzeczypospolitej wpływa na morze, na wielkim parowcu polskim pod osłoną własnych okrętów wojennych. Manifestuje temsamem wzmocnienie, że Polska chce i nie słusze nie było, że może i że musi tego być potrzeba, że je ocenia i rozumie. Ta morska podróż pana Prezydenta jest nową kartą w dziejach Polski mocarstwowej; jest zdaniem, z którego możemy być szczerze dumni.

Co się tyczy znaczenia podróży dla stosunków polsko - estońskich, to w pierwszym rzędzie ona oczywiście charakter kurtuazyjny jako rewizytowanie Naczelnika Państwa Estońskiego, dra Strandmana. Konkretnych celów politycznych jak np. zawarcie jakiegoś paktu militarnego, gospodarczego czy politycznego, bezwzględnie nie posiada już choćby z tego prostego powodu, że wszystkie kwestie polsko - estońskich stosunków były przedmiotem umów, już dawno podpisanych. Z drugiej strony nie można oczywiście mówić o tem, jakoby talliska wizyta porabiała jaką wszelkiej myśli politycznej. Wszak polityka nie jest nieczem innym, jak wzajemnym ustosunkowaniem się do siebie państw i narodów; w duchu przyjaznym lub nieprzyjaznym. W tem znaczeniu mają i wzajemne wizyty Prezydentów Polski i Estonii znaczenie polityczne, gdyż one wzmacniają przyjaźń i zbliżenie między obu państwami, wzmacniają wzajemne zaufanie i wiarę we wspólne interesy, we wspólne prowadzenie polityki pokojowej i w potrzebie wzajemnej pomocy.

Nie ma natomiast, tak, podobnie jak i owa poprzednia, warszawska wizyta bynajmniej na celu tworzenia

Podróż P. Prezydenta Rzeczypospolitej do Estonii.

Gdynia, 8 sierpnia. (PAT.) Dziś o godz. 19.15 przybył pociąg specjalny wiozący Pana Prezydenta do portu gdyńskiego na moło, przed którym stał okręt „Polonia”. Gdy Pan Prezydent wchodził na pokład statku z portu wojennego oddano na powitanie salut z 21 armatnich wystrzałów. Pomimo, że pociąg Pana Prezydenta nie zatrzymał się w Gdańsku, na dworcu licznie zebrana publiczność polska Wolnego Miasta witała przejeżdżającego P. Prezydenta wznosząc okrzyki: „Niech żyje”.

Tczew, 8 sierpnia. (PAT.) Pomimo, że przejazd Pana Prezydenta miał się odbywać bez żadnych uroczystości, liczne dworce kolejowe były udekorowane i na stacjach oczekiwali na Prezydenta kompanie honorowe przysposobienia wojennego. W Działowie powitał P. Prezydenta Wojewoda pomorski Strassburger, starosta grodzki Pożerski, prezydent miasta Gdyni, oraz szereg innych osobistości. Przemówień podczas obiadu nie było.

O godz. 23.20 P. Prezydent Rzeczypospolitej wraz z otoczeniem opuścił na statku „Polonia” port gdyński. W podróży do Tallina towarzyszą P. Prezydentowi okręty marynarki wojennej korpordorpecy „Wiher” oraz torpedowce „Ślężak” i „Krakowiak” i „Podhalanin”.

Warszawa, 8 sierpnia. (PAT.) Wobec wyjazdu Ministra Zaleskiego z Prezydentem Rzeczypospolitej do Estonii i nieobecności podsekretarza stanu Dr. Wysokiego, kierownictwo Ministerstwa Spraw Zagranicznych uwalnia dyrektora departamentu Łukasiewicza.

Gdynia, 9 sierpnia. (PAT.) Wczoraj o godz. 11.30 odbyło się oficjalne

podniesienie bandery polskiej na statku „Polonia”, którym odjechał do Estonii P. Prezydent Rzeczypospolitej. Gdynia, 9 sierpnia. (PAT.) Wczoraj o godz. 21 na statku „Polonia” odbył się obiad, w którym wzięli udział prezydent Estonii P. Prezydenta Rzeczypospolitej, Premier Sławek, Minister Kwiatkowski, dyrektor Żeglugsy Polskiej Römmeł, Wojewoda pomorski Lamot, Komisarz generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku Strassburger, starosta grodzki Pożerski, prezydent miasta Gdyni, oraz szereg innych osobistości. Przemówień podczas obiadu nie było.

O godz. 23.20 P. Prezydent Rzeczypospolitej wraz z otoczeniem opuścił na statku „Polonia” port gdyński. W podróży do Tallina towarzyszą P. Prezydentowi okręty marynarki wojennej korpordorpecy „Wiher” oraz torpedowce „Ślężak” i „Krakowiak” i „Podhalanin”.

Warszawa, 8 sierpnia. (PAT.) Wobec wyjazdu Ministra Zaleskiego z Prezydentem Rzeczypospolitej do Estonii i nieobecności podsekretarza stanu Dr. Wysokiego, kierownictwo Ministerstwa Spraw Zagranicznych uwalnia dyrektora departamentu Łukasiewicza.

Znalezienie skarbu na Wileńszczyźnie.

Zbiór monet wysokiej wartości.

Warszawa, 9 sierpnia. (PAT.) „Kurjer Poranny” przynosi interesujące dane co do odkrytego przed niejakim czasem starożytnego skarbu dużej wartości numizmatycznej. Skarb istotnie został wykopany przez pewnego wieśniaka, który orał pole we wsi Rybisk na terenie Wileńszczyzny. Po wydobyciu z ziemi skrzyni okazało się, że zawiera ona 400 monet srebrnych wysokiej próby. Znalazca w tajemnicy przed sąsiadami przewiózł skrzynię do miasta i monety sprzedał pewnemu jubilerowi za 5.000 zł. W obecnej chwili jubiler jest w posiadaniu 350 sztuk tych monet. Wiele o

znalezieniu skarbu przedostało się do władz. Prowadzone badanie stwierdza ogonną wartość naukową skarbu, znaleziono bowiem monety są pochodzenia starożytności jeszcze z czasów Wrodo. Próż tego znajduje się tam większa ilość zw. grzywien kijowskich i nowogrodzkich, pochodzących z 13 stulecia. Każda moneta owinita była w zmurszałą materię. Skrzynia w której znajdowały się monety była drewniana obita wewnątrz blachą miedzianą. Obecnie, jak zaznacza „Kurjer Poranny”, sprawą tą zainteresował się urzędnik konserwatorski.

Zatarg persko-turecki.

Stambul, 8 sierpnia. (PAT.) Havas. Donoszą ze źródeł mairadajnych, że Persja odpowie odmownie na notę turecką. Przypuszczają, że szef sztabu generalnego Fawzi-Pasza uda się do wschodnich wylądowań, celem dokonania inspekcji oddziałów wojennych, w przewidywaniu nowych operacji. Dzienniki przewidują możliwość wzajemnych wydrzeń w życiu politycznym

jakichś „politycznych orientacji”; antylewskich czy antysowieckich. Cała historia „orientacji” została wymyślona przez balijską pręgę niemiecką i skwapliwie podchwycana przez niektóre pisma tureckie i prasę sowiecką. Estonia ma dzisiaj jednak tylko orientację: utrzymanie niezawisłości i niezależności. Jedną tylko orientacją ma też Polska: popieranie na każdym kroku tego, co przyczynia się do stabilizacji i umiędziania

Turcji. Bawiący w Stambule na urlopie posłowie tureccy w Partii Fethi-Bey zamierzają podobno ustatkować z zajmowanego stanowiska, pragnąc zająć się czynnie polityką i stworzyć nową partię o całkowicie odrębnym programie polityki wewnętrznej. Dzienniki wspominają też o ewentualności dymisji prezesa rady ministrów Ismeta-Paszy.

poкою oraz utrzymania istniejącego stanu rzeczy. Na ten tylko platformie mogą Polska i Estonia tworzyć wspólne „orientacje”.

Podróż Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do Estonii jest nie tylko tej orientacji manifestacją, jest zarazem przypieczętowaniem tych stosunków wzajemnej przyjaźni i zrozumienia, jakie dotychczas między obu krajami panowały.

Marszałek Piłsudski objął urządowanie.

Wilno, 8 sierpnia. (PAT.) Pan Marszałek Piłsudski odwiedził dziś w godzinach porannych rodzinę brata swego, zamieszkałą w Wilnie, po kilkunastogodzinnej pobycie w naszym mieście, zegnany przez rodzinę i Wojewodę wileńskiego Rządkiewicza, opuścił Wilno, celem udania się do Radomia na rząd Legionistów.

Warszawa, 8 sierpnia. (PAT.) W dniu 8 bm. Marszałek Józef Piłsudski, Minister Spraw Wojсковych powrócił z urlopu do Warszawy i dnia 9 bm. objęcie urządowanie.

Przed Zjazdem w Radomiu.

Warszawa, 8 sierpnia. (PAT.) W związku z uroczystościami w Radomiu przybywa do stolicy w przeddzień w dniu 9 bm. o godz. 6.30 rano pociągami pocieszczeni z Wilna Jego Eminencja ks. biskup Bandurski. Do stolicy pasterz uda się następnie wprost do Radomia, gdzie o godz. 9.30 w kościele parafialnym odprawić Mszę św.

Bilans handlowy.

Warszawa, 9 sierpnia. (PAT.) Według informacji „Rzeczypospolitej”, w przyszłym tygodniu opublikowane będą dane dotyczące bilansu handlowego Polski za miesiąc lipiec. Spodziewana jest poprawa bilansu wobec wzrostu wywozu szeregu artykułów a między innymi węgla.

Zjazd esperantystów.

Warszawa, 9 sierpnia. (PAT.) „Kurjer Warszawski” donosi, że w dniach 20 i 21 września br. odbędzie się w Łodzi ogólnopolski zjazd esperantystów.

Zamknięcie M. W. K. T.

Warszawa, 8 sierpnia. (PAT.) Minister Komunikacji inż. Kühn wyjeżdża w sobotę 9 bm. popołudniu do Poznania na uroczystości zamknięcia Międzynarodowej Wystawy Komunikacji i Turystyki i rozdania nagród.

Wykrycie gniazda anarchistów.

Parýž, 8 sierpnia. (PAT.) „Petit Journal” donosi z Montblairu, iż po długotrwałym śledztwie wykryto tam siedzibę międzynarodowego związku anarchistycznego. Związek ten był szeroko rozgałęziony i miał swe oddziały we wszystkich większych stolicach Europy. Na czele związku stał Włodek Ubaldo Mentamari, który uprawiał swą działalność anarchistyczną pod przybranym nazwiskiem.

Bojkot towarów zagranicznych w Chinach.

London, 9 sierpnia. (PAT.) Z Nankinu donoszą o powstaniu organizacji dla zwalczania importu towarów zagranicznych. Odezwą wydawać przez tą organizację nawołują do bojkotowania wyrobów włókienniczych pochodzenia europejskiego i amerykańskiego, a używania jako materiału odcieżowego jedwabiu chińskiego.

A w Chinach wciąż wre...

Przed kilku miesiącami wydawało się, że przeprowadzenie zwycięskiej walki Południa przeciw pozostającym na obym półkuli generalom Północy doprowadzi do uporządkowania stosunków wewnętrznych w Chinach. Tymczasem stało się inaczej. Spory i walki wewnętrzne nie ustały. Przeciwy dyskturze Ciang-Kai-Szeka wystąpiła nowa koalicja generałów północnych a ponadto zaczął się szereg coraz bardziej ruch komunistyczny.

Chłopi chiński wystąpili z postulatami zmniejszenia opłacanych przez nich sum dzierżawnych i przeprowadzenia reformy rolnej. Do agresywnej postawy, zmusiła ich niedza, nieurodzaj, katastrofa głodu. Z nędzy stał się chłop chiński z jednej strony bandytą, z drugiej komunistą. Wszystkie zaś te wewnętrzne sprawy chińskie wykorzystują bolszewicy, którym zależy na tem, by powetować swe klęski w Chinach i odcisnąć tam swe dawne wpływy.

„Wojska czerwone” okazują w ostatnich dniach nader ożywioną działalność. Miasto Ciang-czo dostało się w ich ręce. Wojska rządu nankińskie, które przypuściły atak do miasta, zostały odparte. W Ciang-czo utworzył się rząd sowiecki. Komuniści za grażają również i Hankou, które już w r. 1927 było przez pewien czas siedzibą czerwonego rządu.

Mocarstwom zainteresowanym w stosunkach wewnętrznych Chin a zwłaszcza Japonii nie jest obojętne, kto tam dojdzie do władzy. Japonia niechętnie patrzy na wpływy sowieckie w Chinach i dlatego musi popierać nacjonalistę Ciang-Kai-Szeka. Kto wie, czy w decydującej chwili nie przyjdzie mu z wydajniejszą pomocą. Na razie pomoc ta ogranicza się do interwencji dyplomatycznej między

walczącymi stronami. Jednocześnie ilość japońskich okrętów na Jang-tse wzrosła pokaźnie. Także znajdujące się w porcie Szabo floty japońska złożona z 24 kontrołprowców, otrzymała rozkaz udania się do Hankou.

Jak się wypadki w najbliższych

dniach rozwiną, nie można w tej chwili jeszcze przewidzieć. Bądź co bądź, prawie na pewno można twierdzić, że o ostatecznym zwycięstwie komunistów w Chinach niema wogóle co mówić. Cały komunistyczny „spuz” okaże się znówu tylko jednym z krwawych a bezmyślnych przedsięwzięć moskiewskich, którego kosztą poniesie zbiedzona i sterroryzowana ludność chińska. A.

Kancelarz Schober o sytuacji w Austrii.

Wiedeń, (PAT.). „Neues Wiener Tageblatt” zamieścił na naczelnym miejscu artykuł kancelarza Austrii Schobera, omawiający obecną sytuację republiki austriackiej i jej dotychczasowy sukces w dziedzinie odbudowy kraju. Kancelarz zaznaczył, że reorganizacja Austrii pociągnięta za wielkimi trudnościami, które zostały szczęśliwie przezwyciężone na konferencji haskiej. Postęp w tym kierunku pociągnął także za sobą nieodzowną reformę konstytucji austriackiej, która nie odpowiadała dotychczas interesom kraju. Kancelarz stwierdził iż wielkie stronictwa polityczne zawiązały się zaanod w walki partyjne osłabiając tem samem autorytet państwa. Wzmocnienie władzy prezydenta republiki przewidziane w nowej konstytucji nie było niczem innem, jak tylko dostosowaniem się Austrii do parlamentaryzmu krajów zachodnich. Reforma konstytucji umożliwiła także osiągnięcie pełnej niezależności finansowej Austrii na konferencji w Hadze, Au-

stria — pisze kancelarz Schober — pragnie polepszyć stosunki swe ze wszystkimi państwami zagranicznymi, a szczególnie z Italią, która udzieliła swej zgody na pożyczkę i której kancelarz podziękował osobście w Rzymie, składając również podziękowania innym państwom za ich pomoc, dzięki której wystąpiła dziś republika austriacka na forum międzynarodowym jako kraj wolny, mający tylko na celu obronę swych praw.

Wiedeń, 8 sierpnia. (PAT.). Wczorajsza konferencja przywódców Heim wehry z kancelarzem Schoberem doprowadziła do daleko idącego porozumienia także w sprawie majort Pabsta. Poza tem omawiano na konferencji sprawę przyszłych wyborów, co do których zdecydowano się na utworzenie zwartego frontu antymarkistowskiego, w których według komunikatu, wydanego dziś przez Heimwehr, ma ona odegrać rolę decydującą.

Dziennikarz — matkobójca.

Berlin, 8 sierpnia. (PAT.). Dziś ra no zgłosił się do urzędu policyjnego 25-letni dziennikarz Thieleckie i oświadczył, że około godz. 11-cy w noccy siedząc sztyletu w pierś i ramię zabił swoją 47-letnią matkę. Czynu swego miał się on dopuścić w obronie wła-

snego życia. Komisia ledwie znalazła w mieszkaniu ciało zamordowanej o bok wanny, zawinięte w białeńce pościelowe i osznurowane w formie paczki. Wskazuje to na chęć wyniesienia przez zbrodniarza trupa z domu dla ukrycia swego czynu.

Zgon najstarszej Niemki.

Berlin, 8 sierpnia. (PAT.). W Geilenkirche zmarła we środę w 106 roku życia nastarsza Niemka, niemiecka Gortschalk, na dwa miesiące przed 107 urodzinami. Do ostatnich czasów żywo interesowała się ona zdarzeniami i bieżącymi doby.

Katastrofalna posucha.

Wiedeń, 8 sierpnia. (PAT.). Według doniesień dzienników z Waszyngtonu odbył prezydent Hoover konferencję z ministrem rolnictwa, celem stwierdzenia rozmiarów katastrofy spowodowanej posuchą. Przywódcą frakcji demokratycznej Robinson zaproponował prezydentowi postawienie do dyspozycji akcji pomocowej, funduszu Federal - Farm-Boards.

Walki w Chinach.

Nankin, 9 sierpnia. (PAT.). Rząd nacjonalistyczny komunikuje o odzyskaniu z powrotem z rąk komunistów miasta Tayan (Szantung). Według doniesień z Hankou do tamtejszego banku National City Banc wysłano banki komunistki żądanie wypłacenia im 100.000 dolarów, albowiem w przeciwnym razie napadną na miasto i spłądrują je. Sytuacja w Hankou jest krytyczna.

620 osób może wyjechać do Stanów Zjedn.

Warszawa, 9 sierpnia. (PAT.). „Rzeczpospolita” donosi, iż konsul generalny Stanów Zjednoczonych w Warszawie ustalił drogą kwotę miesięczną na poczet kontyngentu emigrantów z r. 1930-31. W miesiącu sierpniu wyjedzie do Stanów Zjednoczonych 620 emigrantów.

Wyniki osiągnięte przez Polaków w międzynarodowym raidzie awionetek.

Berlin, 8 sierpnia. (PAT.). Na podstawie danych dotychczasowych udział polskich lotników w tegorocznym międzynarodowym raidzie okrężnym awionetek po Europie przedstawia się następująco: Z półkór 12 uczestników polskich na trasie ponad 7500 kilometrów ukończyło 7 pil-łodów, w tem 2 poza konkurs, oraz jeden skrotył dopiero po przebiegu ostatniego etapu. W ogólnej punkta-

cji najlepsze miejsce zajął Polonczyński, zajmując 71 miejsce na 60 startujących, oraz 24 klasyfikowanych uczestników raidu. Kpt. Więckowski znajduje się na 19 miejscu. Obaj ci lotnicy zdobyli po jednej z nagród oficjalnych po 10.000 fr. francuskich każda. Poza tem za najmniejsze zużycie benzyny zdobyli nagrody niemieckiego „Aeroklubu”.

„Silna Polska — to ochrona cywilizacji”.

Parýz, 9 sierpnia (PAT.). Organ radykalny „La Republique” zamieścił wczoraj artykuł o przynurze francusko-niemieckim, w którym znajduje się specjalnie sprawa postulatów Polski. Autor Georges Roux pisze m. in.: „Świat nie ogranicza się tylko do 2-ich wielkich narodów kontynentalnych: Francji i Niemiec, są bowiem jeszcze i inne narody, mające prawo do życia, między którymi przede wszystkim należy o Polsce. Polska z roku 1930 jest wielkimi mocarstwem: z kórem trzeba się liczyć”.

W dalszym ciągu, odpowiadając

tym Francuzom, którzy zdą do przynurze z Niemcami, nawet za cenę poświęcenia żywotnych interesów Polski, Georges Roux konkluduje: Byłoby wielką nieostrożnością pozostawienie olbrzymiej masy niemieckiej bez przeciwwagi na Wschodzie. Nie zapomniamy, że Polska jest awangardą Zachodu, broniącą Europę przed coraz bardziej azjatykującą się Rosją. Silna Polska, to ochrona naszej cywilizacji. Trzeba wystarczać się wszystkiemu, co mogłoby szkodzić zaistnieniu podstawom życiowym Polski. Pokój z Niemcami? Zgoda! Śmierć Polski? Nigdy!

Ostatni etap marszu

„Szlakiem Kadrowki”.

Kielce, 8 sierpnia. (PAT.). Dziś odbył się ostatni etap marszu „szlakiem kadrowki” na przestrzeni Wądrożej. Kielce na trasie 38-kilometrowej. Z Wądrożewa wystartowało 32 drużyny. W pobliżu Chęcin urządzona była strzelnica, na której drużyny biorące udział w marszu odbywały próby strzelania. Każda drużyna mogła w

ciągu jednej minuty wyszlecić 180 naboów do sylwetek żołnierzy z odległości 100 metrów. W strzelaniu tem najlepsze wyniki osiągnęli w kategorii drużyn wojewódzkich: 1. — Drużyna 4 p. z Kielc, osiągając 61 punktów, 2. — drużyna 8 p. Legjonów z Lublina — 61 punktów, 3. — drużyna 6 p. z Poznania 55 punktów. W ka-

tegorii drużyn Przysposobienia wojk. pierwsze miejsce zajął Związek strzelecki z Siedlec — 46 punktów, drugie drużyna z Białej Podlaskiej — 30 punktów, trzecie drużyna z Włodzimierza Wól. 28 punktów.

W Kielcach od samego rana oczekiwano przybycia zwyciężskich zespołów. Z ramienia władz witał je Wojewoda Paciorewski, gen. Luczyński, podpułkownik Zulauf, Jazdyński i Kuczyński.

Pierwsza przybyła do Kielc o godz. 9.19 drużyna 23 p. Następnie zjawiały się drużyna straż granicznej. Z drużyna zaś strzelczysk pierwsza dochodzi do mety drużyna z Lublina. Po obliczeniu wyników i dodaniu zdobytych na strzelnicę punktów, okazało się, że zwycięstwo w kategorii drużyn wojewódzkich, jak i przysposobienia wojskowego na czoło wysunęły się zespoły, które mają najlepsze wyniki w strzelaniu.

Wyniki 3. etapu w klasyfikacji woj skowej przedstawiają się następująco: pierwszy 4 p. z Kielc w czasie 3 godz. 35 m. i 3 sek., druga — drużyna 8 p. Legjonów z Lublina (3 godz. 36 min. 26 sek.), trzecie miejsce drużyna 17 p. z Poznania (3 godz. 45 m. 34 sek.). Wśród drużyn przysposobienia wojewódzkiego na trzecim etapie pierwsze miejsce zajął Związek strzelecki z Siedlec (4 godz. 11 m. 4 sek.).

Ogólne wyniki marszu po zestawieniu nium nium i 2 etapu, oraz rezultatów strzelania są następujące: najlepszy wynik osiągnęła drużyna 21 p. p. (8 godz. 26 m. 28 sek.), która w dodatku przybyła do mety w pełnym komplecie. Ze względu jednak na uznanie przez Komisję sędziowską drużyny tej za idącą poza konkurs nie uznano jej za mistrza marszu „Szlakiem Kadrowki”.

Jako mistrza marszu „Szlakiem kadrowki” uznano drużynę 8 p. p. Legjonów z Lublina, która przebyła cały dystans w czasie 8 godz. 27 min. 28 sek. W kategorii drużyn różnych, w której stawała tylko straż graniczna zwyciężył zespół szosowej straż granicznej (8 godz. 39 min. 33 sek.), co klasyfikuje ją na trzecie miejsce w ogólnej klasyfikacji za 8 p. p.

W klasyfikacji drużyn Przysposobienia wojskowego zwyciężyła drużyna na Związek strzelecki z Lublina (9 godz. 24 min. 22 sek.).

Nagrodę Komendy Głównej Związku strzeleckiego dla okręgu, którego 3 drużyny uzyskały najlepsze miejsce zdobył okręg krakowski.

O godz. 5 popoł. odbyła się defilada drużyn przed gen. Luczyńskim, poczem Wojewoda p. Paciorewski rozdał nagrody, wśród nich nagrodę Marszałka Piłsudskiego, nagrodę Związku Związków strzelczysk, komitetu obywatelskiego, spokrewnionych organizacji strzelczysk Finlandii, Estonii, oraz Łowcy i wielu innych.

Ustawodawstwo polskie z lat 1917—1928.

Nakładem Redakcji Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej ukazał się IX tom tego niezwykle pożytecznego wydawnictwa obejmującego te twory polskiego prawodawstwa, które ukazały się w pierwszych trzech miesiącach 1928 roku. Dzięki przedmiotowemu wydawnictwu zbedną jest zmudna praca nad wyszukiwaniem poszczególnych ustaw lub rozporządzeń w obszernym Dzienniku Ustaw a natomiast w sposób łatwy dotrzeć można do każdej ustawy i to w formie ostatecznej jej nadanej. Ten tom, podobnie jak i poprzednie, zawiera wszystkie najnowsze zmiany dotyczące tomów poprzednich.

POPIERAJCIE L. O. P. P.

„Wędrowka narodów“ w Londynie.

(Korespondencja własna „Gazety Łowowskiej“)

Londyn, w sierpniu 1930.

Letni week-end wnosi większe spustoszenie do Londynu, niż niedziedy atak zepielinów. Na przeciąg 1—2 dni stolica Anglii traci nagłe więcej niż połowę swej ludności. W piątek i sobotę wszystko mknie do morza i na wieś, w poniedziałek rano wszyscy już są przy pracy. Konieczność wypoczynku na łonie przyrody, ucieczka od kamiennych ścian City, przestała już być nakazem zdrowotnym, stała się instym szaleń, który oparł się spokojnych londyńczyków. Niepodobna bowiem opisać dantejskich scen, jakie odgrywiają się przy końcu tygodnia na szosach i linjach kolejowych, prowadzących z Londynu we wszystkie strony Anglii.

Pewien dziennik stoleczny zadał sobie trud zobrazowania w cyfrach tej sytuacji, jaka stwarza w Londynie week-end w upalnym okresie. Stwierdzono, że przy końcu tygodnia opuszczają miasto cztery miliony mieszkańców! Te potrzebą armię ludzi, która równa się połowie ludności Belgii i znacznie przewyższa liczbę mieszkańców Estonii lub Litwy, wywoziło z granic „Wielkiego Londynu“ (obejmującego i przedmieścia): 7 tysięcy pociągów, 2 tysiące autobusów, kilkadziesiąt startów. Prywatne automobily wyożają z ciągu piątku i soboty zgórą pół miliona ludzi, ilość zaś motocykli, rowerów i ludzi, którzy stanowią najbardziej ulubiony środek komunikacji week-endowej, nie da się wyrazić cyframi.

Trudno nawet wyobrazić sobie tłok panujący na stacjach kolejowych i autobusowych, gdzie tłumy wiecześniekowców świadczą o „epidemii wyćwaczów“. W historii ludów nie notowano jeszcze tak wielkiej „wędrowności narodów“; żaden wódz wojakowy nie umiałby przerzucić w ciągu kilkunastu godzin z miejsca na miejsce armii z 4 milionów ludzi. Najlepiej ilustrować week-endowy ruch obrót banknotów, gdyż w „stanie normalnym“ przeciętny Londyńczyk płaci przeważnie czekami. Odróż na licoz ostatniego weekendu, piątek i sobotę, Bank Angielski wydał banknotów o 9 milionów funtów więcej ponad zwykłą normę.

Na niedzielę uciekają z miasta wszyscy, począwszy od króla, a koń-

cząc na wyrobniku. Król i królowa spędzili ubiegły weekend na regatach Yacht-klubów. Macdonald jak zwykle — grał w golfa w swym rodzinnym Lissimouth. Lloyd George zajął wyćwaczów z swej ojczyzny Wali, w Churt. obok „dyktatora skarbowego“ — Snowdena. Londyn w końcu tygodnia jest niemal „pustym miastem“.

Ale myśliby się, żeby przypuszczać, że stolica w sobotę lub niedzielę wygląda jak „miasto umarłych“. Gdy poręcza dla pociągów i autobusów ucieczki z miasta milionowe rzesze, spragnione słońca i świeżego powietrza, do Londynu pedają inne tłumy wyćwaczów z prowincji, którzy pragną wykorzystać week-end dla zwiedzenia stolicy.

Pomimo ucieczki z miasta przeszło połowę ludności, w głównych hotelach londyńskich zamieszkiwało w okresie week-endu przeszło 100 tysięcy osób, przyczem tylko na cztery największe hotele przypadało 8 tysięcy gości i nie było ani jednego wolnego pokoju. Pociągi, które wywoziły do 3-ech mil. Londyńczyków, w tym czasie przywoziły do stolicy 1,500,000

turystów, autobusy przywoziły ich przeszło 100,000. W ciągu piątku, soboty i niedzieli tramwaje i autobusy miejskie przewiozły 30 milionów pasażerów. Kolejki podziemne — 8 milionów. Kina zjedziły 2½ miliona widzów, teatry — 72 tysiące, na koncertach było 100,000 słuchaczy. Konsumpcja benzyny wyniosła w ciągu owych trzech dni 10½ miliona litrów, przy czem przeszło ¾ przypada na prywatnych automobilistów. Dość powiedzieć, że słynne kawiarnie i restauracje Lyonsa wydawały podczas week-endu w Londynie 10 milionów dań i 3 miliony filiżanek herbaty. Lody cieszyły się mniejszym powodzeniem — w ciągu niedzieli sprzedano zaledwie 100 tysięcy porcji.

Tak wygląda przy końcu letniego tygodnia „wędrownka narodów“. Stosunkowo dobrobyt, dogodne warunki komunikacyjne, wręcz epidemijny „pęd“ za miasto, — wszystko to przyczynia się do wyruszenia potężnych mas ludności, wobec których armie Attyli lub Dżingis-Chana wydawałyby się drobnymi garstkami wojowników.

L. H.

Z Watykanu.

Konwencja celna między Włochami a Watykanem.

Z dniem 1 sierpnia weszła w życie konwencja celna zawarta pomiędzy Watykanem a Włochami.

Konwencja postanawia między innymi, iż w wypadku gdy obywatel Watykanu chce sprowadzić z zagranicy towary podlegające opłatom celnym, winien na to otrzymać specjalne pozwolenie gubernatora miasta Waty-

kana i obowiązany jest podlegać w firmach transportowych wyszczególnieniom na specjalnej liście. Jeżeli chodzi o produkty włoskie objęte prawem o monopolach, sprowadzanie takich towarów odbywać się ma za pośrednictwem specjalnego urzędu utworzonego przez gubernatora.

Konwencja monetarna włosko-watykańska.

Otrzymujemy następujące informacje co do wykonania konwencji monetarnej zawartej ostatnio pomiędzy Watykanem a Włochami.

Rząd włoski oddał do dyspozycji władz watykańskich Królewską Mennicę na czas trwania konwencji, zobowiązując Watykan do wyłącznego kożystania z jej usług. Wartość, waga i aliaże monet watykańskich będą ta-

kie same jak monet włoskich, przy czem monety watykańskie będą mogły cyrkulować na równi z włoskimi na terytorjum Włoch. Rząd włoski zastrzegł sobie jedynie prawo wymiany na wypadek zgromadzenia większej ilości monet papieżkich w kasach państwowych. Watykan zarezerwował sobie prawo wybita 10,000 serjów monet złotych, srebrnych, miedzianych i

niklowych z datą 1929 r. dla kolekcji numizmatycznych i sprzedaży w serjach. Serje te są poniedziałkowe.

Wciągu pierwszego pięciolecia konwencja obowiązuje na przeciąg 10 lat. Watykan wybił co roku monet srebrnych na sumę 750,000 lir. monet niklowych na sumę 236,000 i miedzianych na sumę 14,000 lir. Wciągu następnego pięciolecia ogólna kwota roczna wynosić będzie 800,000 lir. co do monet złotych niema żadnych ograniczeń.

Monety papiekie po dla portretem i herbem Piusa XI, z jednej strony, będą reprodukowali na drugiej stronie podobizny św. Piotra i Pawła lub frontony bazyliki. Zapotrzebowanie w napisy: Pius XI, Pontifex Maximus, z drugiej strony — Citta del Vaticano oraz datę i wartość monety. Nad wykonaniem monet czuwać będzie prof. Mistruzzi.

Szowinizm wielkorusyjski w Z. S. S. R.

Sowiecka prasa partyjna wskazuje na przejawy wielkorusyjskiego szowinizmu coraz częściej i coraz wyraźniej występujące, w szczególności w kresowych republikach sowieckich. „Prawda“ pisze, że na Ukrainie język ukraiński spotkać można jedynie w korespondencji urzędowej, „ale żywe mowy w języku ukraińskim prawie się nie słyszy, nie zważając na mnóstwo rozwieszonych plakatów, wyzywających wszystkich do mówienia po ukraińsku“. Nie słychać również języka ukraińskiego na zebraniach i zjazdach, aczkolwiek wielu swobodnie jakimś tym władą. W bibliotekach znajdują się przeważnie wydawnictwa rosyjskie. Niekiedy wielkorusyjski szowinizm występuje zupełnie otwarcie i poszczególni urzędnicy żądają od Ukraińców aby zwracali się do nich w języku rosyjskim. Wielkorusyjski szowinizm, jak donosi „Prawda“ przejawia się również w kilku wypadkach na Dalekim Wschodzie. Walka z szowinizmem narodowościowym wogóle, a z szowinizmem wielkorusyjskim w szczególności ma stanowić dziś jedno z pierwszych haseł sowieckiej polityki wewnętrznej.

LEON BARBAR.

Z życia Polaków w Bułgarii po wojnie rosyjsko-tureckiej.

(Wspomnienia).

Nad morzem Egejskim w Dedeagaczu był ojciec mój nieboszczyk lekarzem kolei żelaznej barona Hirsza. Było to w roku 1878. Klimat morski nie sprzyjał matce, chorowała na febrę. Tu słyszałem pierwszy raz nazwisko Łaszewskiego, późniejszego owatela miasta Sofji, w mieszkaniu którego zbierało się wielu Polaków, bo tam była ulokowana biblioteka „Łaszewskiego Wzajemnej Pomocy“. Łaszewski był wachmistrem w wojsku Sadyka-Paszy (Czakowskiego).

Ojciec mój często jeździł do chorych na wyspę Enos, a matka chorowała, więc rodzina nasza wkrótce opuściła Dedeagacz i przeniosła się do Nowej Zagory w Tracji. Miasto Nowa Zagora było w końcu roku 1878 i powozem 1879 zupełnie ruinowane przez cofnięcie się armii Suleimana-Paszy pod naciskiem wojsk rosyjskich, generałów Hurki, Skobelewa i innych.

W Nowej Zagorze ojciec mój nieboszczyk był jedynym lekarzem. Z Polaków z Płowdiwa w korespondencji z ojcem zostawał Marcin Woronowicz, powstaniec z r. 1863, urzędnik przy jakiejś dyrekcji, był wachmistrem u Sadyka-Paszy, później organizator polskiego wychodźstwa w Płowdiwie i w Sofji; był on łącznikiem między

Polakami żyjącymi w Bułgarii, a Rapperswylmem („Skarbem Narodowym“) a także bardzo życzliwym przyjacielem mojego ojca i wogóle naszej rodziny. W sąsiednim miasteczku Radne Machale, dziś Radnewo, mieszkała polska rodzina leśniczego KALTY. Do państwa Kalitów jechaliśmy drewną koleją w niedzielę na odwiedziny.

Pobyt nasz w Nowej Zagorze nie trwał długo. Ojciec mój przeniósł się do Płowdiwa. Tu przychodzili do domu ojca Polacy Waszkiewicz, oficer rosyjski i emigranci-Polacy Szemański, Tański i Marcin Woronowicz, późniejsi członkowie kolonii polskiej w Sofji. W r. 1881 ojciec przeniósł się do Radomiru. Tu w pamięci mojej utkwiły zapusty urządzone przez oficerów rosyjskich na czesć ojca.

W szeregach oficerów rosyjskich w Bułgarii było dużo nazwisk polskich. Np. Wiśniewski, Sulowski, Górski. Tyżyski i inni, a były i rodziny rosyjskie, w których panie domo, choć Rosjanki, mówiły dobrze po polsku. Naprzykład: pani Logenowa, żona pułkownika, komendanta brygady w Sofji. Rodzina kapitana szkoły wojennej Modla była polską. Pani Modłowa, córka księża prawosławnego, mówiła po polsku, kapitan także. Do towa-

rzyswa państwa Modłów należał p. Tyżyski.

Książę Kantakuzen, ostatni rosyjski minister wojny w Bułgarii nie lubił Polaków. Ojciec wie, który zawsze podkreślał swoją narodowość polską przed Rosjanami i Bułgarami, musiał opuścić służbę wojskową i został mianowany lekarzem okręgowym w Kistendin. Tu zastał apokryfą Adolfa Bergera, człowieka bardzo miłego i dobrego Polaka z Podola. Rodzina Bergera jeszcze żyje w Karlowo, gdzie Berger pozostawił fabrykę „wian“ róż. Drugi Polak, który do nas niespodzianie zawitał, był inż. Wrześniowski, starszy człowiek, kawaler wysokich orderów rosyjskich, ale już mający symptomy pomieszanja zmysłów. Syn żył w wolnej ojczyźnie. Wychował nieboszczyk Wrześniowski dwie panny, siostry, z których jedna wyszła za Polaka Adolfa Zembrzuckiego, drugą za Bułgara Zarzowa.

Wybuchła wojna serbsko-bułgarska. Powstały w Sofji dwa gniazda polskie: jedno w domu ojca mojego, a drugie w domu inż. Bolesława Anca. Anc robił wrażenie polskiego wygnanka. Wzrostu umiarkowany, czestawy, nie do otyły, o czarnych oczach, golony, długie włosy, żywym temperamentem. Policja austriacka karała mnie dyś opuścić Galicję, przyjechał więc do Bułgarii. Anc był dobrym „causeur-em“, w towarzystwie nawet pięknym. Jednego wieczora było u nas kilku Polaków i jeden Bułgar: Swetosław Milarow, żył niemłody, ukończony filolog uniwersytetu w Zagrzebiu. Mi-

łarów był jednym z męczenników za wolność bułgarską. Przesiedział pewien czas w więzieniach tureckich, jeszcze w czasach tureckich w bardzo młodym wieku, napisał kilka książek, zajmował się historią bułgarską i poezją, śmierci w „Przeglądzie Bułgarskim“, redagowanym przez profesorów uniwersytetu Sofijskiego. Kilka lat później, wpłątany do kierunku konspiracyjnego, został na podstawie znalezionego u niego notatek, skazany na śmierć przez sąd wojenny. Stambulowi wyrok ten wykonano.

Na zebraniu u nas uczestniczył z pań pan Ancowa i jej siostra panna Zagorowska, późniejsza pani Pawłowa Zembrzucka. Tański trzymał na kolanach mojego dwuletniego brata Ottona, późniejszego bohatera wojny bałkańskiej i światowej, kawalera sieni orderów za waleczność. Pani Ancowa, późniejsza znakomita tłumaczka bułgarskich poetów Wasowa, Petko Todorowa i in., wyglądała bardzo poważnie. O bladej twarzy, bardzo młodej, od czasu do czasu uszczepiała, widać było, że cierpi moralnie. Bolesław Anca spotkało nie szczęście, stracił niebawem wzrok przez wypełnianie obowiązków służbowych i otrępnął od rządu bułgarskiego pensji.

Na zebraniu wieczorne u nas czy u Anców uczestniczył nadto Świecianowski, dobry pianista polski, warszawianin, żubozły hrabia Sadowski, Jarmund, Waga, Koziorkiewicz, weteran wojenny dziś emeryt, obywa-

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 9 sierpnia 1930.

MIANOWANIA W SZKOLNICTWIE POWSZECHNEM.

Rada Szkoła Powiatowa w Brzeżanach, zamianowała z dniem 1 lipca 1930 r. p. Stefanję Figiel, nauczycielką 3 kl. publ. szk. powz. w Słobudce, p. Janę Łyczkę, nauczycielką 4 kl. publ. szk. powz. w Mieczysławcu, p. Władysława Buczkowską, nauczycielką 7 kl. publ. szk. powz. w Kozowej i p. Marię Kamińską, nauczycielką 2 kl. publ. szk. powz. w Wulce.

Rada Szkoła Powiatowa w Bohorodczanach, zamianowała z dniem 15 czerwca 1930 r. p. Stanisława Łotocką, nauczycielką 4 kl. publ. szk. powz. w Sadowie.

Rada Szkoła Powiatowa w Gródku Jagiellońskim, zamianowała z dniem 1 lipca 1930 r. p. Ludwikę Nowogrodzką, nauczycielką 3 kl. publ. szk. powz. w Stawczanach.

Rada Szkoła Powiatowa w Łanucie, zamianowała z dniem 1 czerwca 1930 r. p. Janinę Makosińską, nauczycielką 7 kl. publ. szk. powz. w Leżajsku.

Rada Szkoła Powiatowa w Tarnopolu, zamianowała z dniem 1 kwietnia 1930 r. p. Annę Grzywińską, nauczycielką 3 kl. publ. szk. powz. w Dołżance.

MIANOWANIA NA STANOWISKA KIEROWNIKÓW PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH.

Kuratorjum O. S. L. zamianowało z dniem 1 sierpnia 1930 roku w drodze konkursu p. Feliksa Lebensartę, kierownika 3 kl. publ. szk. powz. w Bronicy, powiatu Drohobycz, kierownika 5 kl. publ. szk. powz. w Bronicy, p. Stanisława Buczyńskiego, nauczycielką 3 kl. publ. szk. powz. w Kociubinińskich, powiatu Kopyczyńce, kierownika 5 kl. publ. szk. powz. w Czarnokównach, Wielkich, powiatu Kopyczyńce i p. Annę Mielnicką, nauczycielką 3 kl. publ. szk. powz. w Skorodnem, powiatu Lisko, kierowniczką tej szkoły.

tel wolnej ojczyzny, stary Dobrowolski, "waj bracia Trzcińscy, oficerowie wojsk hiszpańskich.

O jednej jeszcze postaci muszę, choćby z poszanowania za wysiłki naukowe, kilkanaście słów wspomnieć. Był to prof. Szulc z Poznania. Przyjechał na krótki czas do Sofii z żoną i nadobną córką. Była ona siostrą miłośnika w wojnie serbsko-bułgarskiej w Sofijskich szpitalach. Prof. Szulc przyjechał studiować specjalnie rękopisy klasztoru Ryla i napisał jeszcze wredy rozprawę, umieszczoną w czasopiśmie „Periódicozno Spisanie”, do której jeszcze w dalszym ciągu mojej korespondencji powrócę.

Nie można pominąć głównej osoby polskiego wychodźstwa s. p. Marcina Woronowicza. Litwin z urodzenia, poszedł z ław szkolnej do powstania w r. 1863. Ciekawie s. p. Woronowicz staczał się w walce o egzystencję i w pracy nad organizacją wychodźstwa polskiego. Zbieranie pomocy na Skarb Narodowy w Rapperswilu, odczyty, obchody powstań styczniowego i listopadowego, konstytucji 3-go Maja, były głównie jego dziełem. Do mnie często już w późniejszym wieku mawiał: „Panie Leonie, czemu żyć się ościar? Izy słabszym!” i rzeczywiście był duszą Towarzystwa Wzajemnej Pomocy w Sofii i Płowdivie. Za jego inicjatywą Polska kolonia w Sofii uczuła dzień śmierci Stefana Stambulowa wiechem z napisem: „Obrońcy wolności bułgarskiej, przeciwko wspólnemu wrogowi Polski i Bułgarii”.

Przed dziesięć laty.

10 sierpnia.

Front południowo-wschodni. Nad Dniestrem drobne uderzki. W rejonie Buczacza trwa kontrakcja oddziałów ukraińskich. Dalej na północ walki o znaczeniu lokalnym.

W 3-ej armii walki na linii Bugu.

wykonują zachodzenie nad rzeką Wieprz.

Prawe skrzydło 1-ej armii mniej więcej na linii kolejowej Wyszów-Tłuszcz-Mińsk Mazowiecki. Grupa generała Żeligowskiego na przedmieściu Wyszów.

Na lewym skrzydle armii nieprzyjacieli sąsiadują z nami.

Front północno-wschodni. Oddziały osłonego cofają się w kontakcie z nieprzyjacielem. Części 4-ej armii przeznaczone do grupy uderzeniowej.

1-ta armia generała Sikorskiego: Po zwycięstwach w których wyróżnił się szczególnie 205 pułk ochotniczy pod dowództwem majora Mondy, nieprzyjacieli opanował Pułtusk. Dalej na północy zajął Ciecchanów i Mławę.

Wyciągi autobusowe po ulicach Lwowa.

Przejdym m. Lwowa objęło nad temi wyciągami protektorat.

Przejdym miasta Lwowa objęło protektorat nad wyciągami Ogrzeźmi na ulicach miasta Lwowa, organizowanymi przez Małopolski Klub Autobusowy — uznając ważność tej imprezy dla rozwoju miasta.

Małopolski Klub Autobusowy wydał z okazji tych wyciągów w bardzo ozdobnej szacie typograficznej broszurę w języku polskim i francuskim bogato ilustrowaną widokami

miasta Lwowa i zdjęciami sportowymi a zawierającą krótki zarys historyczny twornie w zseciu kolorach na samoruchu sportowego i polskiej turystyki.

Broszura ta wydrukowana w twornie w zseciu kolorach na samoruchu papierze rozporozszechniona po całym kraju i zagranicą stanowi bieżącą doskonałą propagandę tak dla miasta Lwowa, jak też dla polskiego ruchu sportowego i polskiej turystyki.

Stare metody hakatystyczne

na pograniczu polsko-niemieckim.

Rząd niemiecki, pomimo swej firmy republikańskiej, prowadzi i dzisiaj politykę kolonizacyjną na Kresach Wschodnich Rzeczy, która w całości i w szczególności podobna jest do polityki wynaradawiającej hakatystów za rządów wilhelmskich. Jak wówczas, tak i teraz władzom centralnym i lokalnym chodzi o wyrugowanie z terenów kresowych ludności polskiej i zastąpienie jej przez osadników z środkowych i północnych Niemiec. W tym celu finansuje skarb Rzeczy liczne towaryzstwa rzeczono budowlane i melioracyjne oraz wydaje subsydia na akcję przesiedleńczą.

Dowody namacalne w tym kierunku znaleźć można w piśmie niemieckich, wydawanych na Kresach Wschodnich, w których znajdujemy liczne artykuły i notatki, oświadczenia właścicieli akcji przesiedleńczej i kolonizacyjnej.

Tak np. „Grenzboten” (28. VII. 1930) donosi, iż sejmik powiatowy słupski w okręgu Stołpeckim uchwalił kredyty w sumie 500.000 mk. na cele osiedleńcze do dyspozycji towarzystwa budowy osad na Kresach. Towarzystwo to istnieje od roku 1920 i rozparcelowało między osadników blisko 8 1/2 tysiąca morgów.

„Rommersche Tagespost” (22. VII. 1930) pisze co następuje: Rok 1920 wypadł dla powiatu Dramburskiego skutkiem uduchowienia traktatu wenskiego. Uduchowienie się one w izolacji gospodarczej i w parciu żywiołów polskich na Zachód (sic).

Niemieckie czynniki rządowe rozumiały doskonale sytuację i wytyły wszystkie siły, by zatamować zalew (?) polski. Przez stworzenie żywego wału osadników niemieckich utrwalili się tam niemieckość i wzniesienie się tamę zdolną do wytrzymywania

przez dłuższy czas napór Polaków (sic).

Wynikiem akcji osiedleńczej, kierowanej przez lokalne władze powiatowe, było rozparcelowanie dóbr rycerskich o łącznej powierzchni 16.000 morgów. Stworzono z nich 115 obiektów osiedleńczych.

Dopełnieniem tej akcji jest budowa domów dla osadników i dla robotników rolnych. W powiecie Dramburskim wybudowano w tym celu 95 domów. Wzdłuż granicy polskiej wzniesiono 35 domów. Poza tem wybudowano 10 szkół ludowych.

Akcja kolonizacyjna na pruskich Kresach Wschodnich umotywowana jest, jak widać z powyższych notatek i uwag, względami na groźby jakoby Kresom niemieckim zalew od strony Polski. Imputując w ten sposób Polsce rzekomą ekspansję zaborczą, usiłują czynniki rządowe i hakatystyczne uporożować akcję kolonizacyjną i osłonić właściwe cele tej akcji.

Ro.

Pomoc lekarska i opieka nad dziećmi w Sowietach.

„Münchener Medizinische Woche” przynosi list lekarza niemieckiego o stosunkach lekarskich w Sowietach. Stosunki te są zupełnie niezachęcające i świadczy o tem, że podobnie jak w innych dziedzinach tak też i w dziedzinie życia społecznego Sowiety są daleko w tyle przed Europą.

Ruch lekarski koncentruje się głównie w wielkich miastach, a więc w Moskwie, Petersburgu i Charkowie, prowincja natomiast jest prawie pozbawiona lekarzy. Związki zawodowe lekarskie wykluczają wprawdzie tych lekarzy, którzy nie przyjmują udzielone im pracy na wsi i w miasteczku, ale mimo to wszyscy lekarze bronią się przed wyjazdem na prowincję. Dziwić się temu nie można, ponieważ, mimo ciężkich warunków pracy, płace lekarskie są marne i wysoka zaliczka trzy do pięciu rubli miesięcznej. Są one znacznie niższe od płac robotników fabrycznych, a wystraszają wspomnieć, że wóznica fabryczny pobiera 11 rubli dziennie.

Złobki dziecięce, które Sowiety tak często się popisują, są na prowincji w zime nie opalone, szczyb od lat nie myte, dzieci odziane w brudne szmaty i śpią po kilka na jednym barłogu. Na śniadanie otrzymują herbatę i chleb, na obiad zupę i ziemniaki. Wychohawcy nie są należycie przygotowani do swego zawodu, stąd też dzieci są odpowiednio zaniedbane. Stosunki podobne panują nie tylko w guberni korespondenta, ale i w innych częściach państwa. I tak w Saratowie umieszczono 600 bezdomnych dzieci w czterech domach, gdzie na jedno dziecko przypada jeden metr kub., 200 dzieci spalo w łóżkach, reszta zaś na śłomie i na deskach. J. M.

„Polonia - Italia”. Ukazał się Nr. 516 organu Izby Handlowej Polskiej i Włoskiej „Polonia - Italia”. Na ostatnim numerze ukazały się artykuły następujące: L. P.: Włoski Minister Spraw Zagranicznych w Polsce; dr. A. Menotti Corvi: Reformy administracyjne w Italii; dr. T. Zamiaty: Polski przemysł chemiczny w r. 1929; W. Urbankowski: Przemysł naftowy w Polsce w latach 1928/29; N. E.: Italijski przemysł ceramiczny; Wałne Zgromadzenie Izby Handlowej Polskiej i Włoskiej.

Numer oprócz tego zawiera: kronikę gospodarczą polską oraz włoską, a nadto znaczne rozszerzenie dział kroniki literatury, zawierającej m. in. artykuły: Z. Dębicki: Literatura polska w Italii; G. A. Borges: Śmierć włoskiego poety (italijskiego) Vincenzo Gerace; G. E. Napolitano: Włoski przemysł chemiczny; E. Scattani: F. T. Marinetti: Nowe ułomki i zmniejszenia wargach”; S. Baciński: Powieść polska w r. 1929; A. M. Tadeusz Żelinski: oraz jak zwykle notatki bibliograficzne, Przegląd prasy polskiej i włoskiej i wykaz ofert. Numer obfituje w szereg aktualnych ilustracji.

KRONIKA

SIERPIEŃ

9

Sobota

KALENDARZ
Rz.-kat. Romana
Gr.-kat. Pantalejmon
Waghi dzień z 4 m 01
Dzień z 4 m 01
Dzień z 4 m 01

LWOWSKA

TEATR WIKLI

Teatr Wikli zamknięty przez sierpień z powodu przeprowadzanych w nim rekonstrukcji.

TEATR MAŁY.

Sobota, 9 sierpnia o godzinie 8-mej „Piórno z jasnego nieba”.
Niedziela, 10 bm. o godz. 8-mej „Piórno z jasnego nieba”.
Poniedziałek, 11 sierpnia o godz. 8-mej „Piórno z jasnego nieba”.
Wczorajszą wieczór, powtórza wczorajszą komedię Kiedrzyńskiego (znaki wazni).

PALCIE tylko

„Piórno z jasnego nieba”, tak brzmi tytuł komedii Kiedrzyńskiego, która na wczorajszym premierze, w Teatrze Małym, odniosła pełny sukces artystyczny i kasowy, a przez publiczność była bardzo gorąco przyjmowana. Artysty nasi, za sumienną swą pracę i doskonałe wykonanie roli, zbiegli w nagrodę odcinek. Wczorajszą wieczór, powtórza wczorajszą komedię Kiedrzyńskiego (znaki wazni).

TEATR NOWOŚCI (Colosseum).
Trzy gościnne występy znakomitej artystki Ili Kamiskiej, sobota o godz. 8.30 popoł. (po cenach zwykłych) i o godz. 8.30 wieczór, niedziela o godz. 8.30 „Śpiewak Jazz-banda”.

Sukces „Śpiewaka Jazzbandu” w teatrze Colosseum. Wczorajszą premiera „Śpiewaka Jazzbandu” z Ili Kamiską w roli tytułowej w teatrze „Nowości” spotkała się z gorącym przyjęciem ze strony licznie zebranej publiczności. Atakująca trzecie struki, bogaty jej kolor, paleta artysty, z tradycyjnego domu żydowskiego za kulisy Teatru Nowożytnego oraz gra zespołu z Ili Kamiską w roli młodego „śpiewaka”, wywarły na widza silne wrażenie i wywarły na niezapomnianym poziomie.

„Śpiewak Jazzbandu” powtórzy go w sobotę i w niedzielę wieczorem oraz w sobotę popołudniu po cenach zwykłych.

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

APOLLO: „Serce ulicznicy” z Corinną Griffith, oraz dodatki dziewczęce.

CASINO: „Dlaczego, że cie kochani”, oraz Lon Chaney.

CHIMERA: „Raz, w życiu”.

COLOSSEUM: Z powodu rekonstrukcji kino nieczynne.

KORNERNIK: „Uwodziciel”, „Bohater krwawej areny”.

LEW: Z powodu odpowiadania sali i instalowania sprzętu dziewczęce kino zamknięte.

MARYSINKA: „Uwodziciel”, „Bohater krwawej areny”.

OAZA: „Nieprzyjaciół” oraz Hygiena seksualna, od 10 wieczorem dla panów.

PALACE: „Zapomniany młot”, film dziewczęcy, oraz dodatki.

PATY: „Przeładowo kłębów” z Anną May Wong, oraz Kobieta i Kelly w harminie”.

STYLWY: „Drogi kolezanko”, oraz amerykański P. P. Patachon.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Wczoraj do rodzin Gnojnickich, Gójnickich, Chorinich, Nekarda-Trepki, Kierlickich i Buszbrahnickich. Z końcem październikowa prawdopodobnie odbędzie się uroczyste oddanie pomnika w Wiehczu, postawionego przez Węgry, dla uczczenia pamięci bohaterów-Polaków, którzy pod wodzą Leonardem Gnojnickim w roku 1918 walczyli o wolność państwa polskiego.

Naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie, p. Rogowski, powrócił z urlopu i objął z dniem 9 bm. urzędowanie.

Na posiedzeniu Sekcji technicznej Rady Miejskiej, odbytem pod przewodnictwem inżyniera Matzkego w obecności prezidenta inż. Brzozowskiego i wiceprezidenta Iryzka uchwalono m. in. urządzić dioramę przedstawiającą Lwów stary i nowy a która była na Wystawie poznańskiej, w pawilonie francuskim na Fargach Wschodnich. Diorama ta będzie otwarta równocześnie z Targami Wschodnimi. Z porządku dziennego roboty adaptacyjnej w szkole im. Szaszkiewicza oddano Firmie „Rozm”, a ponadto oddano szereg mniejszych robót w budynkach miejskich.

Święto Miast. Komitet tegorocznego Święta miast pod przewodnictwem wiceprez. Iryzka pracuje z całym poświęceniem by tegoroczne Święto miast wypadło jak najspanialszej a przytem nie pociągnęło znacznych kosztów. Onegaj pod przewodnictwem radnego Kurczyńskiego odbyło się posiedzenie Sekcji artystycznej przy współudziale reprezentantów świata artystycznego, teatru i chórów włościańskich, cechów, Tow. Szereckiego i grona radnych. Przewodniczący przedstawił w krótkości program uroczystości, który ma

tutki z filmem

przebiec jeszcze przed uchwale pełnego Komitetu. Do współpracy uchwalono zaprosić L. O. P. P. oraz Ligę morską i rzeczniczą. Istnieje projekt przygotowania rydwana przedstawiającego statek „Lwów” oraz żywego pomnika z dzieł Lwowa. Szczegóły programu omawiane będą na pełnym Komitecie.

Konkurs dla dozorców. Magistrat miasta Lwowa komunikuje, że konkurs dla dozorców o nagrodę czystości przedłożony został do 31 sierpnia 1930. Rozdanie nagród pieniężnych za utrzymanie we wzorowej czystości w domach i na dziedzińcach nastąpi w dniu 20 września br.

P. Prezydent Rzeczypospolitej Mościcki przyjął protektorat nad jubileuszową kampanją Targów Wschodnich.

Rada Nadzorcza Targów Wschodnich zwróciła się do P. Prezydenta Rzeczypospolitej prof. dr. Mościckiego i do P. Marszałka Piłsudskiego z prośbą o przyjęcie protektoratu nad tegoroczną kampanją Targów Wschodnich z okazji ich 10-lecia, z chwilą, gdy z ukończeniem wszystkich przygotowań program organizacyjny manifestacji przybyska się w coraz konkretniejsze kształty i do pomyślniej dochodzi realizacji.

II. Ogólnokrajowy Zjazd Komunalnych Kas Oszczędności we Lwowie.

Do licznych poprzednio już zapowiadanych, zjazdów kongresów i konferencji, o wybitnym znaczeniu gospodarczym, które odbyły się mają z okazji jubileuszowych Targów Wschodnich i w czasie ich trwania, zwolany został ostatnio z inicjatywy Związku Polskich Kas Oszczędności we Lwowie, jedynomyślnie zatwierdzonej przez Komitet Organizacyjny Związku Związków Kas Oszczędności w Warszawie, II-ji ogólnokrajowy zjazd komunalnych Kas Oszczędności, który odbędzie się w dniach 14 i 15 września b. r.

Pod względem organizacji, zjazd ten będzie tem różnił od reszty tegorocznych, który po raz pierwszy od-

był się podczas Wystawy Krajowej w Poznaniu, że wygłoszone na nim referaty będą następnie przedmiotem obrad w komisjach i dadzą możność wymiany zdań i przeprowadzenia szczegółowych dyskusji w sprawach ogół komunalnych kas żywo obchodzących. Za główny temat referatów zjazdowych, który wygłosił p. Leon Żebrowski, dyr. Miejskiej Kasy Oszczędności w Stanisławowie i p. Kazimierz Namysł, dyr. Miejskiej Kasy Oszczędności w Katowicach, obrano zagadnienie polityki kredytowej Kas Oszczędności i rolę ich w systemie celowego oszczędzania na cele budowlane. Drugi dzień zjazdu poświęcony będzie zwiedzaniu Targów Wschodnich.

Zwracamy uwagę naszym P. T. Czytelnikom na ogłoszenie Szkoły w. Jędrze we Lwowie — Lwów, Szkola katolicka, założona w roku 1903 prowadzona przez księży-pedagogów obejmuje: 4 klas normalnych, z przygotowaniem do gimnazjum. Od roku 1925 pensjonat dla uczniów gdzie otrzymują całonocne dobowe utrzymanie — pomoc w nauce szkolnej i należyte staranne wychowanie w duchu narodowym.

DOKSZTAŁCENIA KURSÓW GIMNAZJALNYCH DLA DOROSŁYCH.

Dnia 15 lipca 1930 r. rozpoczyna się WPISY do Zakładu Naukowego, stanowiącego

GIMNAZJUM DLA DOROSŁYCH OBOJGA PĘCI

Zakład ten jest przeznaczony dla tych, którzy we właściwym czasie studium gimnazjalnego ukończyć nie mogli, a obecnie dla celów zawodowych albo potrzeb zarobku stanowią, pragną uzupełnić wykształcenie.

Nauka prowadzona w godzinach wieczornych przez WYBITNYCH PROFESORÓW GIMNAZJALNYCH obejmować będzie zakres wyższych klas gimnazjum humanistycznego i przygotowano do egzaminów z zakresu ścisłej i ośmiu klas gimnazjalnych innych typów.

WPISY przyjmują i bliższych informacjach udzielać codziennie Zarząd Zakładu od dnia 15 lipca 1930 popoł. (z wyjątkiem niedziel i świąt) od godz. 6 — 7 wieczorem w lokalu Zakładu ul. Sakramentnej 16, II. p.

TIGAN

Zwracamy uwagę naszym P. T. Czytelnikom na ogłoszenie Pracowni Futur WP. Juliana Gluszeckiego we Lwowie — Kopernika 16 II. p. Pracownia założona w roku 1927 prowadzi kursy i zajęcia kierownictwem właścicieli, wykonuje wszelkie roboty w zakresie kulinarnym w terminie określonym, po cenach najniższych.

Ostatnie wiadomości z miasta.

ARESZTOWANIE OSZUSTEK.
Na policyjnie zgłosił się rolnik Teodor Wachuta ze Starego Jazwa i donosił, że bawiąc we Lwowie zapętlony został na ulicy przez dwie nieznanne mu kobiety, które go oszukały i podstępny sposób wyłudziły od niego kwotę 250 złotych. Zarządzone natychmiast dochodzenia, w wyniku których policyjnie przytrzymała Helenę Hermanowicz i Wandę Szyma, obie karane i notowane za oszustwa i kradzieże. Wachuta rozpoznal w obu kobietach spraczone oszustwa, wobec czego zostały one oddane Sądowi okręgowemu.

SAMOBÓJSTWO WIEŻNIA.
W celi aresztu Sądu grodzkiego miejscy powieścił się na ręknicu zawieszonym na piecu łożyskowy niejaki Jan Krasinski, leżący lat 71, rodem ze Strzyna. Krasinski przebywał w więzieniu śledczym pod zarzutem morderstwa. Przybył na miejsce wypadku lekarz dzielnicy, stwierdzając śmierć pozostawił narazie zwłoki w więzieniu.

AUTOBUS ZŁAMAŁ KONIOWI NOGI.
Autobus Lw. 90483 kierowany przez Włodzimierza Metz najechał w ulicy Łyczakowskiej na parokniowy zaprzęg stanowiący własność Chaima Rottera. Jeden koń doznał złamania nogi.

ZGON ŚLĄŻACEJ WŚRÓD NIEWYJAŚNIANYCH OKOLICZNOŚCI.
W mieszkaniu, niejakiego Dreszera przy ul. Bilewskiego 3, zmarła wczoraj jego żona, 32-letnia Zofia Kulik. Dreszer zeznał, że służąca zmarła na atak serca tuż przed powstaniem serca. W tym jednak przeprowadzonych przez policyjnie dochodzeń, lekarz dzielnicy dr. Schenker stwierdził, że nie zachodzi tu wcale wypadku nagłej śmierci, lecz zgona nastąpił prawdopodobnie wskutek przedwczesnego porodu. Celem stwierdzenia faktycznej przyczyny śmierci zwłoki odesłano do Instytutu medycyny sądowej.

BOJKA PRZY UL. ŹRÓDLANEJ.
Wczoraj popołudniu w rzeczywistości przy ul. Źródlanej 33 w mieszkaniu Józefa

L. 30

Sobolak wynikał bójka, mianowicie Sobolakowa chwyciwszy żelazny garnek usiłowała uderzyć nim zęba swego sublokatora Julię Koldziejową. Ta jednak wyrwała Sobolakowej garnek z rąk uderzyła ją w głowę tak silnie, iż Sobolakowa straciła przytomność. Pogotowie ratunkowe po udzieleniu jej pierwszej pomocy odwoziło Sobolakową do szpitala powszechnego. Stan jej jest groźny. Koldziejową po spisaniu protokołu pozostawiono na wolnej stopie.

KRADZIEŻE.
Do mieszkań Emili Skarbinkowej przy ul. Obwodowej na Bogdanówce, po wyłamaniu drzwi od podwórza, dostali się nieznani sprawcy i skradli dwa futra damskie, dwa płaszcze damskie, oraz rower marki „Puch” nadto ukraśli damskie łącznej wartości 4,500 zł. — Nieznana sprawca włamał się do mieszkania Jana Sabana przy ul. Kurkowej 6, skąd skradł gotówkę w kwocie 1,500 zł. oraz biżuterię łącznej wartości 2,000 zł.

Bóle w żołądku, ścianienie w dolku
obstrękuje, gnieć w Łukasz, nie trawienie, bóle głowy, obniżony żyty, błada cera, łebno ujęty, stosując naturalną wodę gorzką „Frankelka-Józefa”, biorąc wieczorem przed uśnięciem si na spoczynek pełną szklankę.

